

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaele Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. Mgr. Janem Švarcem, advokátem se sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2015, čj. 2015/29215-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2018, čj. 4 Ad 33/2015-24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad práce ČR - Krajská pobočka pro hlavní město Prahu vyřadil žalobce rozhodnutím ze dne 7. 7. 2014 z evidence uchazečů o zaměstnání kvůli maření součinnosti s úřadem práce. Žalobce podal proti rozhodnutí úřadu práce odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví.

[2] Žalobce podal k Městskému soudu v Praze žalobu. Městský soud žalobu odmítl pro opožděnost, neboť lhůta pro podání žaloby uplynula dne 6. 10. 2015 a žaloba byla doručena do datové schránky soudu dne 7. 10. 2015 v čase 00:00:01.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Podle něj nelze postavit najisto, že žaloba byla dodána do datové schránky městského soudu až dne 7. 10. 2015. RTC čipy používané v dnešní době v počítačových systémech se běžně zpožďují vůči skutečnému času v řádu stovek milisekund až jednotek sekund. Je proto třeba vzít v úvahu odchylku od skutečného času, kterou mohl mít evidující počítačový systém. Jelikož podle stěžovatele nelze vyloučit, že žaloba mohla být doručena již na konci dne 6. 10. 2015, městský soud měl posoudit okamžik doručení ve stěžovatelův prospěch.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Podle § 32 s. ř. s. je řízení zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu. Lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu (§ 40 odst. 4 s. ř. s.).

[7] Žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy bylo žalobci oznámeno rozhodnutí doručením písemného vyhotovení (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Stěžovateli bylo doručeno rozhodnutí žalovaného dne 6. 8. 2015, o tom není mezi stranami sporu. Lhůta pro podání žaloby skončila uplynutím dne 6. 10. 2015 (viz § 40 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Jedinou spornou otázkou v posuzované věci je, zda byla žaloba podána v zákonné lhůtě, pokud byla dodána do datové schránky městského soudu dne 7. 10. 2015 v čase 00:00:01 (podle záznamu o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu městského soudu).

[10] Podle ustálené judikatury NSS vztahující se k doručování podání v elektronické podobě do datové schránky soudu je lhůta zachována, bylo-li podání nejpozději poslední den lhůty *dodáno do datové schránky soudu* (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 7. 2010, čj. 9 Afs 28/2010-79, č. 2131/2010 Sb. NSS, věc *SYMINT*; ze dne 27. 11. 2013, čj. 1 Afs 93/2013-60, věc *LABARBEN*; ze dne 31. 10. 2014, čj. 7 Afs 113/2014-33, věc *Borse Bohemia*; ze dne 11. 6. 2015, čj. 7 Azs 113/2015-32; ze dne 7. 1. 2016, čj. 9 As 43/2015-31; ze dne 20. 9. 2016, čj. 7 As 164/2016-38). Dodáním do datové schránky se přitom z faktického hlediska rozumí „*okamžik, od kterého je datová zpráva dostupná v datové schránce příjemce zprávy*“ (viz věc *SYMINT*).

[11] Z tohoto obecného pravidla však judikatura NSS a zejména judikatura Ústavního soudu (nutno podotknout částečně rozporná s jinou náleзовou judikaturou téhož soudu; k rozporům viz usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 1903/16, a usnesení NSS ze dne 4. 5. 2017, čj. 9 As 116/2017-15, bod 9) stanovila výjimky. Výjimky se vztahují na typové situace, během nichž byla zpráva obsahující podání odeslána v poslední den zákonné lhůty (obvykle nedlouho před půlnocí), avšak doručena byla až po půlnoci v následujícím dni. Ústavní soud se zejména vymezil vůči tomu, aby systémové poruchy uvnitř doručovacího mechanismu šly na vrub účastníka řízení [srov. náleží ÚS ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. II. ÚS 1911/11]. V náleží ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13, bod 34 *in fine*, zašel Ústavní soud ještě dále, když vyslovil, že na vrub účastníka řízení nemají jít ani systémové procesy zpracování datového přenosu v rámci doručovacího mechanismu. Ústavní soud ve stejném náleží v bodech 31 a 32 poznamenal, že

„s ohledem na stále se prohlubující elektronizaci justice, která se ponejvíce projevuje právě v oblasti doručování, je třeba akcentovat materiální prvek a vyzdvihnout smysl doručování jako takový, a tím tedy i zachování lhůty v případech, kdy tato lhůta po formální a technické stránce již vypršela. Smysl tohoto materiálního rozměru doručování je přitom třeba chápat jako preferenci věcného, meritorního vyřízení (posouzení) věci před jejím ryze procesním skončením tam, kde tomu povaha věci vysloveně nebrání (kupř. v případě lhůty určené podle hodin by to možné nebylo). Tato premisa je potom zpřítomněním ustanovení čl. 90 Ústavy, podle kterého jsou soudy primárně povolány k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům, a současně tím v posledku sleduje cíl, aby se ze soudnictví nestalo pouhé "vyřizovačství", tj. upřednostňuje snahu o pokud možno věcné zhodnocení problému po právní a/nebo faktické stránce, tak, aby bylo ochráně práv (nejen základních) učiněno zadost.

Expressis verbis, včasným doručením v této rovině je pak nutno rozumět situaci, kdy úkon účastníka, byť učiněný ve formě elektronického podání prostřednictvím e-mailové schránky, třebaže dojde soudu několik minut po půlnoci dne následujícího po dni, jehož uplynutím příslušná lhůta vypršela, byl ve skutečnosti učiněn před jejím uplynutím, tj. kdy e-mail byl odeslán nejpozději ve 23:59 hod. posledního dne lhůty.“

Konečně v náleží ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. I. ÚS 892/14, vyhověl Ústavní soud stěžovateli, který odeslal podání před uplynutím zákonné lhůty, avšak vlivem technických problémů

pokračování

s připojením k internetu na straně stěžovatele došlo podání soudu až 27 minut po půlnoci následujícího dne. NSS při vědomí závěrů Ústavního soudu v rozsudku ze dne 27. 6. 2019, čj. 10 Ads 90/2019-31, poněkud opatrněji judikoval, že

„dlouhodobější porucha ve státem provozovaném doručovacím systému je výjimečnou okolností, kterou soudy musí zohlednit při posouzení včasnosti doručení elektronického podání. Účastník řízení nemůže být procesně odpovědný za to, že při doručení elektronického podání nastala neočekávaná prodleva v řádu několika hodin či dnů způsobená technickou závadou na straně státu.“

Pro úplnost soud dodává, že výjimky byly vysloveny v případech doručování prostřednictvím telefaxu a e-mailu, není však důvod, proč by se neměly vztahovat obdobně i na doručování datovou schránkou.

[12] Posuzovaná situace se liší od případů, kterými se zabývaly Ústavní soud a NSS. Výjimky z obecného pravidla, podle kterého se za okamžik doručení považuje dodání do datové schránky soudu, míří na *výjimečné* situace, během kterých v průběhu doručování vznikla *neočekávaná* prodleva, kterou není možno klást stěžovateli k tíži. V popsáných případech existovala prodleva mezi nesporným okamžikem odeslání podání a jeho doručením v řádu desítek minut až hodin. Prodlevy byly způsobeny technickými poruchami na straně státu (ve věci I. ÚS 892/14 na straně stěžovatele), eventuálně vznikly v důsledku činnosti doručovacího systému.

[13] V nynějším případě však rozdíl mezi okamžikem odeslání (00:00:00) a dodání do datové schránky soudu činí jednu sekundu (oba údaje vyplývají ze záznamu o ověření elektronického podání doručného na elektronickou podatelnu městského soudu ze dne 24. 7. 2018, který je součástí spisu městského soudu). Stěžovatel netvrdí existenci technických závad při doručování žaloby ani neočekávanou prodlevu mezi odesláním a doručením způsobenou průchodem odeslané žaloby doručovacím systémem. NSS nepovažuje prodlevu jedné sekundy mezi odesláním a dodáním datové zprávy za jakkoli výjimečnou a neočekávanou, judikaturní výjimky se proto na stěžovatelův případ neuplatní. Okamžik doručení žaloby je v souladu s ustálenou rozhodovací činností soudů určen dodáním do datové schránky soudu.

[14] NSS se dále zabýval stěžovatelovou námitkou, podle níž měl městský soud, s ohledem na pouhé jednosekundové zpoždění, vzít v úvahu možnou odchylku počítačového systému od „*skutečného času*“ a v pochybnostech vyhodnotit žalobu jako včasnou. NSS této námitce nepřisvědčil. Soudy (včetně NSS) při posuzování včasnosti podání běžně vycházejí z údajů o dodání do datové schránky uvedených v záznamech o elektronickém podání. Systém zde zaznamenává čas s přesností na sekundy, to je podle názoru NSS naprosto dostačující. Přestože se tento zaznamenaný čas může od „*skutečného času*“ mírně lišit, není to důvod k tomu, aby bylo možno vyhodnotit žalobou doručenou se zpožděním jedné sekundy jako včasnou.

[15] Ani s pomocí nejmodernějších atomových hodin lidstvo v současnosti není schopno změřit absolutně (či relativně) přesný čas. Po soudech nelze reálně požadovat, aby tuto minimální odchylku braly v úvahu. Byl-li si stěžovatel vědom nepřesnosti tzv. hodin reálného času (RTC) používaných k udržování údajů o reálném čase v počítačových systémech, měl tomu přizpůsobit své jednání a podání zaslat s dostatečným předstihem. Ostatně i stěžovatelův počítačový systém byl stížen podobnou nepřesností. Stejně tak mohl stěžovatel očekávat, že samotný datový přenos podání včetně příloh může trvat minimálně několik jednotek či desítek sekund, které by zpozdily doručovací proces a které by za normálních okolností šly na stěžovatelův vrub. Časová odchylka počítačového systému městského soudu je proto zcela zanedbatelná a není třeba k ní přihlížet při posuzování včasnosti podání. NSS by nejspíš hodnotil věc jinak, kdyby byl údaj o aktuálním čase v počítačovém systému městského soudu nesprávný v důsledku neočekávané technické chyby, to však stěžovatel netvrdí ani nedokládá.

[16] Lhůta pro podání žaloby činila dva měsíce. Stěžovatel zaslal žalobu datovou zprávou doslova v poslední chvíli zákonné lhůty, žaloba byla dodána do datové schránky soudu

s nejmenším časovým zpožděním, které mohl městský soud zaznamenat. Za tuto skutečnost však nese odpovědnost pouze sám stěžovatel. NSS uzavírá, že zmeškání lhůty k podání žaloby bylo způsobeno nedostatečnou péčí stěžovatele o vlastní práva.

[17] Stěžovatelovy námitky nebyly důvodné, NSS proto zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[18] Stěžovatel neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2019

Ondřej Mrákota ´
předseda senátu